

OHJAUSSUUNNITELMA VUOSILUOKILLE 7. – 9.

Oppilaanohjauksen järjestämisen rakenteet

Oppilaanohjauksen tuntijako: Oppilaanohjausta tarjotaan jokaisella luokka-asteella siten, että sitä on sekä 7. että 8. luokalla ½ vuosiviikkotuntia ja 9. luokalla yksi vuosiviikkotunti.

Päävastuu oppilaanohjauksesta on oppilaanohjaajalla, mutta kaikki oppilaiden koulunkäyntiin osallistuvat aikuiset ohjaavat heitä. Lisäksi luokanvalvojalla on vastuunsa oppilaan koulunkäyntiin liittyvien asioiden seuraamisesta sekä kodin ja koulun yhteistyöstä.

Toimintatavat

Oppilaanohjaus on oma oppiaineensa, mutta se on tärkeä osa myös muita oppiaineita. Ohjauksen keskeisiä tavoitteita ovat oman oppimisen kehittäminen, minäkuvan muodostaminen, päätöksentekoon harjaantuminen, yhteisön jäsenenä kasvaminen sekä tulevaisuuden suunnitelmien tekeminen. Koulutus- ja ammattialoja tehdään tutuksi

- eri oppiaineiden oppitunneilla,
- kutsumalla vierailijoita sekä käymällä vierailuilla,
- osallistumalla erilaisiin teemapäiviin ja
- tekemällä erilaisia projekteja.

Oppisisällöt vuosiluokittain

7.lk. (0,5 vvt)

- uusi koulu- ja oppimisympäristö
- opiskelu yläluokilla
- opintojen eteneminen ja arviointi, itsearviointi
- opiskelutekniikat, oppimistyyliä ja tiedonhaku
- TET, lähipiirin ammatteja tai koulun sisäinen tet
- mahdollisuuksien ja tarpeen mukaan yksilö- ja pienryhmäohjausta

8.lk. (0,5 vvt)

- oppilaan itsetuntemus ja minäkuvan vahvistaminen
- Suomen koulutusjärjestelmä, yleiskuva
- toisen ja korkea-asteen opinnot

- tutustuminen paikallisiin oppilaitoksiin
- elinkeinorakenne, ammattialoja
- nuori työntekijänä
- TET
- mahdollisuuksien ja tarpeen mukaan yksilö- ja pienryhmäohjausta
- tarpeen mukaan tehostettua henkilökohtaista ohjausta

9.Ik. (1 vvt)

- jatko-opinnot toiselle asteelle
- koulun päätyminen, arviointi ja päättötodistus
- realistinen kuva itsestä jatko-opintoja ajatellen
- päätöksenteko: jatko-opinnot
- kansainväliset opiskelu- ja työmahdollisuudet
- työelämä tietous ja yrittäjyys, nuori työntekijänä
- työnhaun kanavat
- TET
- vierailut jatkokoulutuspaikkoihin
- mahdolliset työpaikkavierailut
- koulutusmessut
- yksilö- ja pienryhmäohjausta
- tarpeen mukaan tehostettua henkilökohtaista ohjausta

Työn- ja vastuunjako

Oppilaanohjaaja

- antaa luokkamuotoista, pienryhmä- ja yksilöohjausta
- opettaa yleisiä oppimisstrategioita
- tekee yhteistyötä huoltajan kanssa
- toteuttaa työelämään tutustumisjaksot
- koordinoi työelämäyhteistyötä
- tekee yhteistyötä toisen asteen sekä muiden oppilaitosten kanssa

- vastaa jatko-opintoihin ohjaamisesta
- ohjaa peruskoulun päättävien oppilaiden yhteishakua
- suunnittelee ja toteuttaa tehostetun ja erityisen tuen aikaisen oppilaanohjauksen yhdessä muiden tukea antavien tahojen kanssa
- tekee mahdollisimman varhaisessa vaiheessa jatko-opintosuunnitelmia erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa
- tekee ja päivittää kirjallisen jatko-opintosuunnitelman tehostettua henkilökohtaista ohjausta saaville oppilaille
- seuraa peruskoulunsa päättäneiden sijoittumista oppivelvollisuuden täyttävään koulutukseen
- ilmoittaa ilman koulutuspaikkaa jääneet oppivelvollisen asuinkunnan valvovalle viranomaiselle
- osallistuu siirtymä- ja nivelvaiheyhteistyöhön sekä tiedonsiirtoon
- pitää kuudesluokkalaisille Sujuvasti seiskalle -oppitunteja
- arvioi yhdessä rehtorin kanssa ohjaussuunnitelman toteutumista

Luokanvalvoja

- tekee yhteistyötä huoltajien kanssa ja käy heidän kanssaan kehityskeskusteluja
- seuraa oppilaan koulunkäyntiä ja ryhtyy tarvittaessa jatkotoimenpiteisiin
- huolehtii oppilaidensa tiedonsiirrosta aineenopettajille sekä muille oppilaan opetukseen osallistuville henkilöille

Aineenopettaja

- opettaa oman aineensa opiskelutaitoja
- esittelee omaan aineeseensa liittyviä jatko-opiskeluvaihtoehtoja
- tekee omaan aineeseensa liittyvää työelämäyhteistyötä

Huoltaja

- rakentaa suunnitelmaa oppilaan tulevaisuutta varten yhteistyössä huollettavansa ja koulun toimijoiden kanssa
- vastaa huollettavansa jatko-opintoihin hakeutumisesta ja oppivelvollisuuden suorittamisesta
- arvioi ohjaussuunnitelman toteutumista

Rehtori

- mahdollistaa omalta osaltaan koulun ohjaussuunnitelman toteutumisen mm. lukujärjestyksen, ajankäytön, tilojen ja vierailujen osalta
- järjestää nivelvaiheen tiedonsiirron kuudennelta seitsemännelle siirryttäessä
- arvioi ohjaussuunnitelman toteutumista yhdessä oppilaanohjaajan kanssa

Erityisopettaja

- opettaa oppimisstrategioita
- on mukana tehostetun ja erityisen tuen oppilaiden ohjauksessa
- osallistuu siirtymä- ja nivelvaiheyhteistyöhön sekä tiedonsiirtoon toiselle asteelle

Kuraattori

- antaa psykososiaalista tukea
- pitää kuudesluokkalaisille Sujuvasti seiskalle -oppitunteja
- osallistuu siirtymä- ja nivelvaiheyhteistyöhön sekä tiedonsiirtoon

Koulupsykologi

- antaa psykososiaalista tukea
- osallistuu siirtymä- ja nivelvaiheyhteistyöhön sekä tiedonsiirtoon

Monialaiset verkostot

Oppilaanohjauksessa tehdään mahdollisuuksien ja tarpeen mukaan yhteistyötä myös nuorisotoimen, etsivän nuorisotyön, terveydenhuollon (myös erikoissairaanhoidon), perheneuvolan, kunnan sosiaalitoimen, lähialueen oppilaitosten, yritysten, yhdistysten, poliisin ja seurakunnan kanssa. Ohjauksessa huomioidaan lisäksi huoltajien työelämäyhteydet.

Kodin ja koulun ohjausyhteistyö

Luokanvalvoja ja huoltajat tekevät yhteistyötä oppilaan koulunkäyntiin liittyvissä asioissa. Oppilaanohjaaja tekee koulunkäyntiin ja jatko-opintosuunnitelmiin liittyvää ohjausyhteistyötä kodin kanssa, ja siinä ovat tarvittaessa mukana luokanvalvojan lisäksi

koulunkäynnin ohjaaja, erityisopettaja, koulukuraattori sekä koulupsykologi. Moniammatillisen hyvinvointiryhmän myötä ohjaukseen voivat osallistua myös terveydenhoitaja, sosiaalityöntekijä, perhetyöntekijä, psykologi ja poliisi. Yhteistyön muotoja ovat mm. ohjauskeskustelut sekä oppilashuollolliset palaverit.

Tehostettu henkilökohtainen ohjaus vuosiluokilla 8. ja 9.

Tehostetun henkilökohtaisen ohjauksen painopisteenä on kehittää oppilaan jatko-opintovalmiuksia sekä ohjata oppilas hänelle sopiviin jatko-opintoihin. Sen tarpeen arvioi ensisijaisesti oppilaanohjaaja.

Tehostetun ohjauksen suunnittelussa huomioidaan oppilaan yksilölliset taipumukset, oppimisen ja opiskelun tuen tarve sekä se, millaisen työllistymisen koulutus mahdollistaa. Tavoitteena on, että jokaiselle oppilaalle löytyy jatko-opiskelupaikka, jossa oppilas jatkaa oppivelvollisuuden suorittamista.

Oppilaanohjaaja voi arvioida tehostetun henkilökohtaisen ohjauksen tarvetta kyselyn avulla. Henkilökohtaisen ohjauksen sisältö muodostuu tarvearvion ja jatkokeskustelujen perusteella.

Tehostettua henkilökohtaista ohjausta koordinoi oppilaanohjaaja. Se on pääasiassa henkilökohtaista ohjausta mutta lisäksi myös esim. oppilaitosvierailuja ja työelämään tutustumista.

Jatko-ohjaus perusopetuksen jälkeisiin opintoihin

- Oppilaanohjaajalla on ilmoitusvelvollisuus ilman jatko-opiskelupaikkaa jääneestä oppivelvollisesta seuranta- ja valvontajärjestelmä Valppaaseen.
- Yhteisvalinnan tulosten varmistuttua oppilaanohjaaja vastaa oppilaan jälkiohjauksesta Opetushallituksen vuosittain ilmoittamaan päivämäärään saakka.

Koulun työelämäyhteistyö ja tet-järjestelyt

- yritys- tai työpaikkavierailut
- vierailijat koululla
- yhteistyöprojektit koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa
- työvoimapalvelut
- kunnan järjestämät kesätyöt
- koulutus- ja rekrymessut
- työelämään tutustumisen järjestelyt

Työelämään tutustumisen tarkoituksena on tutustuttaa oppilas monipuolisesti työelämään, aluksi lähi-tet-periaatteella ja myöhemmin omien ammatillisten kiinnostusten mukaisesti. 8. ja 9. luokalla tet-jakson voi mahdollisuuksien mukaan suorittaa ammatillisessa oppilaitoksessa.

7.lk. 1 päivä

- kohteena huoltajan tai lähipiirin työpaikka tai vaihtoehtoisesti koulun sisäinen tet jonkun koulun työntekijän mukana

8.lk. 3 päivää

- oppilaan itse hankkima työpaikka

9.lk. 2 x 5 päivää

- oppilaan itse hankkima työpaikka

Nivelvaiheyhteistyö

Nivelvaiheissa (6. - 7.lk ja 9.lk. - toinen aste) tapahtuvan yhteistyön tarkoitus on helpottaa oppilaan siirtymistä uuteen kouluympäristöön ja uusiin opiskelutapoihin.

Nivelvaiheyhteistyössä vastaanottavalle koululle siirretään kaikki oppilaan koulunkäynnissä huomioon otettava tarpeellinen tieto. Nivelvaiheessa tehdään yhteistyötä oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa.

Alakoulu - yläkoulu

Oppilaanohjaaja ja kuraattori tekevät yläkoulua tutuksi pitämällä kuudesluokkalaisille Sujuvasti seiskalle - tunteja.

Lähtevän koulun luokanopettaja ja erityisopettaja sekä vastaanottavan koulun rehtori, oppilaanohjaaja, erityisopettaja, luokanvalvoja ja kuraattori huolehtivat kevään siirtopalaverissa koulunkäynnin ja oppimisen kannalta tarpeellisen tiedon siirtymisestä. Tämä tieto siirretään syksyllä järjestettävässä palaverissa oppilasta opettaville opettajille.

Nivelvaiheessa oppilaiden ryhmäytämässä ja uuden koulun käytäntöihin perehdyttämisessä ovat edellisten lisäksi mukana tukioppilaat sekä mahdollisesti nuorisotoimi, seurakunta ja/tai muita koulun ulkopuolisia toimijoita.

Kouluun muuttavien oppilaiden tiedonsiirto

Uuden oppilaan luokanvalvoja huolehtii yhteistyössä oppilaan entisen koulun kanssa oppimisen ja koulunkäynnin kannalta tarpeellisen tiedon siirtymisestä.

Yläkoulu - toinen aste

Tarvittaessa oppilaalle annetaan peruskoulun viimeisen luokan aikana mahdollisuus tutustumispäivään tai -jaksoon toisen asteen opiskelupaikassa. Tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta saavalle tämä on mahdollista jo 8. luokalla.

Lähtevän koulun oppilaanohjaaja, erityisopettaja ja tarvittaessa koulukuraattori siirtävät tiedonsiirtopalaverissa tai muulla keinoin oppilaan koulunkäynnin kannalta tarpeellisen tiedon vastaanottavan koulun nimeämälle henkilölle.